

наука. – 2002. – № 3. – С. 72-86.

25. Тюрина. С. Ю. Дискурс как объект лингвистического исследования [Электронный ресурс] / С. Ю. Тюрина. Режим доступа: <http://vfnngu.wladimir.ru/files/netmag/v3/ar11.doc> (Час доступу: 17.02.13, 0:11 –назва з екрану.)

26. Шаг вперед, измеряемый десятилетиями // Панорама. Донецк. – 2012. – №24. – С. 7

27. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса : Дис... д-ра филол. наук : 10.02.01, 10.02.19 : Елена Иосифовна Шейгал. – Волгоград, 2000 – 431 с.

28. Jorgensen M. Discourse Analysis as Theory and Method / Marianne Jorgensen. – 2002. – 229 p.

Заболотняя А. А. Властный дискурс современной Украины: особенности легитимации политической власти на региональном уровне.

Исследованы политические процессы современной Украины сквозь призму методологии дискурса, раскрыта сущность манипулятивной природы политического дискурса и особенности концептуализации политического пространства на примере анализа президентских дискурсов 2005-2013 гг. Показана роль региональных органов власти в трансляции дискурса власти Украины путем анализа коммуникативных проектов на уровне головы ОГА.

Ключевые слова: политический дискурс, президентский дискурс, В. Ющенко, В. Янукович, тренд-вортеры, метафоры, губернатор, региональная медиа-политика.

Zabolotnya G. Discourse of power in modern Ukraine: legitimation's features of political authorities at regional level.

The present investigation is concerned with researches of the specifics of contemporary political processes in Ukraine through the prism of the discourse theory. It is precisely the political discourse, that is a field of struggle for power – for the right to create and impose their own vision of the social world, to determine the value and perception of socio-political phenomena and/or processes that determine the agenda, form the political outlook and which are the «architects» of society's socio-political picture. Therefore, study of political processes and events through the prism of the discourse theory has a particular value because it allows to reveal what ideas and projects help the discourse of power to be implemented and to know what the reality's picture it aspires to create. Proceeding from the point, that politics is an area of struggle between certain discourses of the political field's major agents, one or another discourse, in the result of struggle could assume hegemony, becoming the dominant pattern interpretation of societal processes. Such discourse could establish their own political vocabulary. Analysis of the political texts which incorporate basic ideologems taking into considerations particular contexts, makes it possible to get interpretation of the meaning of political processes and detect their trends and trajectory. In the Ukrainian political tradition the figure of the President has almost always been the central subject of the construction and reproduction of current political discourse. The article analyses the differences between the interpretations of key metaphors in the presidential discourse of V. Yushchenko and V. Yanukovich. Author presents the discourse-analyses of Party of Regions' political advertising and election programs during the elections for local councils in 2010 and parliamentary elections in 2012, excepting for using of manipulations tactic. Mechanisms of legitimation of power are also showed through the media-policy of regional authorities, the specific pole of which is explained. Thus, the political process is a set of certain practices reproduced by political actors, the result of which is creation of the image of modernity as a certain associative series in the minds of Ukrainians. By means of the political myths, labels, political actions, which carry currents values, norms, rules, etc the picture of reality is created. Over time, these elements become symbolic, a certain historical period or political course, one or another state are associated with them.

Keywords: political discourse, presidential discourse, Viktor Yushchenko, Yanukovich, trend-worters, metaphors, the governor, the regional media-policy.

Надійшла до редколегії 28.02.2013 р.

УДК 329.055.3

А. В. Бородай, О. П. Кваша

Донбаська державна машинобудівна академія

ПОЛІТИКА КОМПРОМІСУ ЦЕНТРИСТСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В КОНТЕКСТІ ПІДСУМКІВ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ

Завдання цієї статті відповісти на питання існування політичного центру, використання політики компромісів в діяльності центристських політичних партій на прикладі останніх парламентських виборів. Центризм як політичний компроміс ще не став впливовим чинником в житті сучасної України, але привабливість сучасного центризму полягає в тому, що сьогодні він із мрії та утопії може стати реальною можливістю. Ідейно-теоретичне завдання сучасного центризму полягає в тому, щоб наукові розробки філософії центризму були філософією взаємного доповнення, соціології центризму – новаціями неантагоністичних соціальних відносин, а політичні програми центризму вироблялися як програми боротьби за дійсно цивілізований устрій дійсно громадянського суспільства, все це надає наукову перспективу в подальшому обґрунтуванні категорії політичного центризму, та компромісу.

Ключові слова: центризм, політичний компроміс, політичні партії, вибори, партійна система.

Категорії політичного компромісу в діяльності політичних партій центристського спрямування займають досить актуальне значення в сучасному політичному житті українського суспільства.

Центризм виходить з об'єктивного стану справ у суспільстві, уникає утопій, постановку свідомо не вирішуваних завдань; центристи виступають супротивниками політичного екстремізму. Центристські політичні партії створюють рівновагу політичних сил. Сильний

правлячий центр є запорукою політичної стабільності у суспільстві. Соціальною базою політичного центризму є середні шари суспільства, тобто так званий «середній клас», інтелігенція та службовці із середнім рівнем прибутків, кваліфіковані робітники. Виконавча влада, створена на основі центристської більшості, як правило, стійка й послідовна в реалізації політичного курсу.

Політичний центризм віддзеркалюється також у спектрі соціальної свідомості, у політичній науці, у філософії політики у вигляді концепцій, політичних програм. Філософія центризму виражає поміркованість, необхідність діалогу, консенсусу, компромісу, орієнтує на поступові перетворення еволюційним шляхом, уникаючи можливості загострення під час руху соціальних систем, що є актуальним для сучасного українського політичного життя.

Масовий робітничий рух та соціал-демократична ідеологія XIX – початку XX ст. мали й видатних центристів, таких як А. Бурдерон (Франція) та Г. Ледебур, один із засновників НСДПН (Незалежної соціал-демократичної партії Німеччини). Ідеологи соціал-демократії, засновники теорії «середнього шляху» Е. Бернштейн та К. Каутський також звертались до проблем центризму. Критика центризму з позицій лівого марксизму була зроблена В. І. Леніним та, особливо, Л. Д. Троцьким («Что такое центризм?» (1930 р.) десята глава «Центризм вообще и центризм сталинской бюрократии» з роботи «Немецкая революция и сталинская бюрократия» (1932 р.), «Независимость Украины и сектантское плутовство» (1939 р.).

Більшість вітчизняних дослідників (В. Литвин, А. Пахарев, В. Вовк, І. Кирилюк) концентрує свою увагу на ціннісному ряді політичного центризму полягає в бажанні досягнення перспектив його впровадження або ж практичної реалізації на тлі менталітету, притаманного населенню країн пострадянського простору.

В. Заблоцький, Г. Водолазов вважають, що центризм є результатом гармонійної модернізації всіх сфер суспільно-політичного життя. Тому будь-які спроби його непослідовного впровадження заздалегідь приречені на провал. Йдеться про те, що реалізація, наприклад, системи цінностей політичного центризму при використанні нецентристських засобів і методів політичної боротьби є неможливою, як неможливими видаються і спроби проведення центристської політики в умовах відсутності (після помаранчевої революції) збалансованої демократичної політичної системи [2].

Завдання цієї статті відповісти на питання існування політичного центру, використання політики компромісів в діяльності центристських політичних партій на прикладі останніх парламентських виборів.

Теорія «політичного центру» неможлива без використання принципу компромісів в сучасному політичному житті [4, с. 36]. Для сучасності мало значення досягнення історичних компромісів – спочатку верховних договорів про мирне вирішення конфліктів, що дозволяло формувати конституції європейських держав [1].

Цікаво, що історичні компроміси, особливо модернізаційні, при всьому змісту утворюючому значенні договори фактично готувалися і здійснювалися не самими лідерами, а умовно більш «низкою» групою політиків, здатною виявити свою помірковану сутність. Політичні лідери в основному лише приймали, санкціонували компроміс і включалися в його структуру як ключові символи. Прекрасні приклади подібного роду дає британська політика – у багатьох відносинах піонер політичної модернізації [4].

Змістовими компонентами принципу компромісу є розуміння політичними елітами, лідерами та іншими суб'єктами політики місця й ролі компромісів в узгодженні політичних інтересів; здатність вчасно виявити доцільність компромісу там, де існує об'єктивна потреба в ньому, де виникла реальна можливість компромісної угоди; вміння зважувати всі «за» і «проти» і водночас переконувати своїх партнерів піти на компроміс; вміння виявляти ініціативу й політичну волю для досягнення угоди; здатність передбачувати наслідки політичного компромісу; вміння розпізнати й уникнути не вигідного варіанту компромісу, що суперечить інтересам суспільства, соціальної групи тощо.

Політичні компроміси, як свідчить практика, підпорядковуються стратегічним цілям і завданням розвитку країни, держави, регіону, етносу, політичної партії тощо. Вони мають бути своєчасними, бо затримка з компромісом позбавляє його сенсу або робить неможливим укладення угоди. Політичні компроміси не повинні призводити до порушення, а тим більше до руйнування моральних цінностей суспільства.

Історичний досвід і сучасна практика свідчать, що політичний компроміс тісно пов'язаний з якістю політичної еліти, політичних лідерів. Мається на увазі їх професіоналізм, відповідальність, патріотизм, наявність миролюбної волі. Ці якості політиків у контексті проблеми, що розглядається, виступають суб'єктивним чинником використання тактики політичних компромісів у політичній діяльності. Вони дозволяють

політикові усвідомлювати інтереси країни, керуватися високими ідеями і цілями, уникати вузькоєгоїстичних, утилітарних, явно шкідливих міркувань, прогнозувати віддалені наслідки своїх дій та рішень.

Прикладом компромісу як політичного оптимуму, в умовах незалежної України може бути прийнятий 8 червня 1995 року «Конституційний договір між Верховною Радою України і Президентом України про основні положення організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України». Цим документом визначалося, що на час до прийняття Основного Закону організація й діяльність органів державної та місцевої влади здійснюється на положеннях Закону «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні», прийнятого 18 травня 1995 року. Відповідно до цього закону Верховна Рада України та представницькі органи інших рівнів – місцеві Ради – обмежувались у своїх повноваженнях. Водночас розширювалися нормотворчі та адміністративні функції Президента і уряду України. «Компромід цього основного положення, що стосується у подальшому трансформації політичної системи України, очевидний, – зазначають дослідники, – і вимагають в подальшому більш принципових рішень. Це важливо як для стратегії розвитку країни, так і для розв'язання проблем оперативного характеру» [8, с. 21-22].

Конституція України, прийнята у червні 1996 року, також є результатом компромісної угоди основних політичних сил, що склалися в країні всередині 1990-х років. Жодна з численних політичних партій і груп не змогла мати більш-менш повного відображення в Основному Законі своїх програм і принципів. Окрім того, представники кожної з політичних течій у парламенті не могли претендувати на конституційну більшість голосів. Але, усвідомлюючи свій обов'язок перед Україною, вони змогли піднятися над вузько партійними пристрастями та інтересами.

Усі ці приклади важливі з того погляду, що центризм безпосередньо зв'язаний з утворенням сучасних політичних систем і з формуванням сучасних конституцій. Однак не менше, якщо не більше значення має центризм для більш просунутих етапів модернізації, зокрема для процесу демократизації. Зупинимось на ролі центризму в укладанні пактів, що відкривають шлях до демократизації.

Більшість моделей переходу до демократичного правління, що відштовхуються від успішного досвіду «третьої хвилі» (насамперед у Південній Європі і Латинській Америці), як найважливіше джерело перетворень розглядає розкол владного авторитету, наприклад, авторитарного чи військового режиму. Звичайно цей розкол припускає розмежування реформаторів – прихильників перетворень і консерваторів – супротивників змін, хоча важливий, строго говорячи, сам факт розколу, а не той чи інший зміст його політичної чи культурної кон'юнктури. Крім того, важлива попередня лібералізація режиму, точніше втрата їм рішучості за будь-яку ціну забезпечувати своє виживання. Відбувається т. зв. «декомпресія» чи, як ще говорять, «розслаблення», «розкриття» (apertura) владної верхівки. Потім, щоб не займатися безглуздим самознищенням, а то і провокуванням громадянської війни, угруповання розколотої верхівки укладають мовчазну чи формальну угоду (пакт) про основні правила політичного поведіння. При цьому вступаючи в таємну чи явну угоду сторони цілком по-макіавеллівськи демонструють здатність «поступитися принципами». Однак головний зміст пакту, яким би кон'юнктурною змовою він ні здавався, укладається в «згоді бути незгодними», що і містить демократичний потенціал пакту.

На цій основі одержує розвиток – центризм. Він відрізняється особливою політичною позицією. Центристи аж ніяк не прагнуть утиснутися між реформаторами і консерваторами, заявляючи, що тільки вони і здатні прокласти «правильний» політичний курс. Навпаки, дійсні центристи готові визнати правоту і тих, і інших. Зміст же їхньої діяльності укладений у зближенні поміркованих представників як реформаторів, так і консерваторів, у підтримці і зміцненні пакту.

З погляду культури толерантності і згоди центризм носить принципово миротворчий характер. Його пафосом є пошук конструктивних елементів у позиціях сторін, що розмежувалися, а тим самим їхнє краще розуміння один одного і зближення, що звідси випливає. Центризм свою головну справу знаходить надалі у розвитку терпимості і згоди («пактування») – тих елементів культури світу, що спонтанно були актуалізовані процесами змін, що почалися. Тим самим він стає активним агентом впровадження в процес демократизації засад культури світу, насамперед терпимості, згоди, компромісу і т. п. [6].

Часте утворення центризму супроводжується виділенням угруповань, що не готові «поступитися принципами». Ці угруповання звичайно експлуатують стереотипи культури війни і конфронтації.

При здоровому розвитку процесів демократизації відбувається прогресуюча

маргінальність непримиренних, у результаті якої нерідко утворюються екстремістські угруповання. Їх небезпечна, що лякає публіку діяльність сприяє дискредитації й ослабленню стереотипів культури конфронтації і ворожнечі. Усе це в кінцевому рахунку сприяє консолідації поміркованих політичних сил, а також подальшої легітимації пакту масами, що не схильні очікувати нічого гарного від загострення політичної боротьби і від провокуючих нею потрясінь.

Легітимація пакту і його наступного розвитку дають підстави для проведення виборів, що нерідко формують *de facto* партійну систему, типово двопартійну, чи «двох-з-половиною». Ключовим моментом виборів є збереження чи прилучення до влади всіх основних учасників поза залежністю від результатів виборів, що визначають тільки міру і ступінь відносного панування переможців.

Подібна модель переходу до демократії – через лібералізацію, розкол, пакт, основні вибори, а потім серію виборів, закріплену почерговою зміною правлячих груп, наприклад реформаторів консерваторами, чи центристами їхніми коаліціями, – далеко не єдина. Інші варіанти демократичних переходів, наприклад, через поступове розширення масштабу реформи і наступне октроїрування (від фр. *octroi* – дарування, даріння) демократії, через пряме нав'язування демократичних реформ силовими методами чи зверху через революційну дію знизу – усі ці варіанти можливі і на практиці не раз випробувалися, однак практика ж підтвердила, що в них набагато менше шансів на стабільний перехід, а потім і на консолідацію демократії [7, с. 157].

Успіху демократичних перетворень сприяє обґрунтованість пакту і послідовність його виконання, що безпосередньо пов'язано з діяльністю політиків-центристів і активністю центристських орієнтованих громадян. Однак не менш важливе закріплення і використання традиції конституційного компромісу. У тих же випадках, коли модернізація стала здійснюватися при слабкому чи частковому конституційному компромісі, а то і при октроїруванні, даруванні зверху конституції, що породжувало феномен так названого часткового конституціоналізму (*Schein-Konstitutionalismus*), украй важливе повернення до конституційного компромісу [7].

Успіх компромісної угоди залежить від наступних чинників. По-перше, це відмова з боку політичної еліти як керівної, так і опозиційної, від підходу до політики лише як до боротьби різних сил за владу, сфери конфронтації і суперництва, перехід на шлях діалогу, на шлях регулювання суперечностей у суспільстві. Це є актуальним і для сучасних українських центристських партій.

По-друге, це формування й утвердження в діяльності політико-владних структур позиції політичного центрризму; політичний центрризм сприяє компромісному методу при прийнятті політичних рішень та знаходженню оптимальної базової системи цінностей, здатної консолідувати суспільство і супротивні політичні сили (правих та лівих).

По-третє, це відкриті переговори між керівною та опозиційною елітами, досягнення взаємних поступок, прийняття взаємних зобов'язань і впорядкування правил гри, законодавче їх закріплення. Прикладом чого мають бути лютневі переговори по правилам особистого голосування в Верховній Раді.

По-четверте, це наявність політика загальнонаціонального масштабу, наявність справжнього лідера, здатного служити суспільству в цілому, відображати найбільш значущі інтереси більшості громадян багатонаціональної, полі культурної і полі конфесійної України. Нажаль, нам його сьогодні бракує.

По-п'яте, це існування системного політичного діалогу політичної та інтелектуальної еліти із суспільством; він має бути спрямований на пом'якшення ціннісно-ідеологічної конфронтації політичних сил та соціальних верств, які їх підтримують, щодо вказаних вище питань, розвиток духовних компонентів соціально-політичної злагоди – толерантності, взаємної поваги специфічних інтересів етносів, соціальних верств і груп, конфесійних організацій, бажання і волі жити разом, оновлювати свою країну, формування єдиного соціально-політичного ідеалу українського суспільства [3 с. 36-38, 5].

Зазначені чинники в сучасній Україні, на жаль, дуже слабко виражені. Це ускладнює і гальмує процес використання тактики компромісів у політичній діяльності, ставить під сумнів життєздатність політичного центрризму взагалі.

Вміла реалізація на практиці принципу компромісу в політичній діяльності, гуманізм останньої, допомагає здійснювати її, не допускаючи в політиці небезпечних крайнощів і абсолютизації однієї думки або лінії політичної поведінки. І, навпаки, забуття цього принципу значно послаблює потенційні можливості суб'єктів політики, сприяє консервації гострих суперечностей і конфліктів, уповільнює демократичні перетворення в суспільстві, політичній системі.

Політичний компроміс дає ефект тоді, коли обидві сторони усвідомлюють його значення,

ідуть на нього з бажанням і прагненням знайти консенсус з важливої проблеми політичного життя, вчасно укладають компромісну угоду. Але сьогодні центристські політичні партії повністю ігнорують цей компроміс (лютневі події в парламенті), що свідчить про кволість та умовність політичного центру взагалі та центристських політичних партій зокрема.

На виборах 2012 приймали участь три центристські політичні партії, приналежність до політичного центру була відображена в їх політичних програмах. Але результати виявились недуже вдалимими. Тенденція зниження результатів ПР в останні роки не може не стурбувати її лідерів. Досить сказати, що з виборів 2006-2007 рр. «Регіонали» втратили 2 млн. голосів. Особливо варто відзначити, що «регіонали» втратили значну кількість голосів саме в своїх базових областях, зокрема в Донбасі, де значну частку розчарувалися в ПР виборців «перехопила» КПУ. Зниження рейтингів ПР – це загальна тенденція для всіх регіонів. Але таке значне просідання популярності в середовищі кореневого електорату є спонукальним мотивом для переформатування ідеологічної роботи Партії регіонів і більшою спрямованістю на підкреслення своєї регіональної ідентичності.

«Батьківщина» так само, як і Партія регіонів, значно розгубила голоси, які були у БЮТ на виборах 2007 р. (електоральні втрати, як і у «регіоналів», склали майже 2 млн. виборців). Партія Тимошенко змогла утримати лідерство в більшості базових регіонів Центру України, але практично в кожній області вона ослабила свої позиції. Причому подекуди – значно. Так, у Київській області результат «Батьківщини» впав у порівнянні з результатом БЮТ у 2007 р. майже на 20%, в самому Києві – на 15%.

Найголовнішим підсумком виборів-2012 для «Батьківщини» можна назвати масштабне витіснення цієї партії із Заходу України, де значний електоральний масив відкусила у неї «Свобода». Її партія поступово перестає бути партією Заходу України, незважаючи на те, що формально лідерство «Свободі» вона поступилася поки що тільки у Львівській області. У всіх інших регіонах Галичини та прилеглих до них областях падіння рейтингів БЮТ – «Батьківщини» найбільш відчутно. Так, на виборах 2007 р. БЮТ неподільно панував у Волинській області з результатом 58%, а в 2012 р. «Батьківщина», хоча і посіла перше місце, не дотягнула і до результату в 40%.

Проект Віталія Кличка вперше брав участь в парламентських виборах, а тому його результат неможливо порівнювати з попередніми кампаніями. Швидше результат УДАР (13, 95%) легше зіставити з результатом Сергія Тігіпка на президентських виборах 2010 р. (13, 05%). При деяких розходженнях у географічному розподілі голосів (Тігіпко більше тяжів до Південному Сходу України, а Кличко – до Заходу) основна база їх обох перебувала в Центрі, основні меседжі кампаній збігалися, основні мотиви виборців – теж. УДАР не отримав би такого результату, якби не зникнення проекту «третьої сили» Арсенія Яценюка (див. вище). Різке зростання рейтингів проекту Кличко стався одразу ж після злиття «Фронту змін» з «Батьківщиною». Саме тоді УДАР розширив свою електоральну базу, яка до тих пір обмежувалася Києвом (там цей проект був розкручений на місцевих виборах) і Чернігівській області, де Кличко розкручував свої бізнес-проекти. В ході кампанії, підлаштовуючись під кон'юнктуру, Кличко став озвучувати більше гасел, спрямованих на Захід. У результаті, отримавши 2-е місце лише у двох регіонах (Києві та Рівному), УДАР став третім в 14 областях (в основному – західних чи центральних). При цьому нижче 4-го місця він опустився лише в Севастополі.

Таким чином вибори-2012 в котрий раз продемонстрували, що Україна є чітко розділеною по ментальному, ідеологічному, культурному ознаками. Електоральні кордони (з постійними коливаннями в Центрі та на Закарпатті, де результат ПР – це багато в чому результат проекту В. Балого «Єдиний Центр») в цілому непорушні, незважаючи на зміну назв партій, політичних лідерів та порядку денного, що відбувалися на Україні з 1991 р.

Вибори 2012 також засвідчили радикалізацію українського суспільства, що знайшло своє втілення в електоральній підтримці Свободи та КПУ, та кризу центристської ідеології та мистецтво компромісу в політиці українських політичних партій.

Спроби Партії регіонів закріпитися в Центрі України, витіснивши звідти «Батьківщину» та інші опозиційні проекти, можна вважати проваленими. Навпаки, в постійних заграваннях із Заходом, в постійних спробах відійти від своїх обіцянок Південному Сходу «регіонали» втрачають популярність в базових регіонах, не набуваючи її ні в Центрі, ні на Заході.

Безумовно, в першу чергу, дані результати (а не мажоритарні) слід розглядати з точки зору можливих перспектив Януковича на президентських виборах 2015 р. І картина тут для нього виглядає не самою радісною. Навіть з урахуванням голосів комуністів у 2-му турі Янукович може програти будь-якому серйозному супернику, навколо якого зможе об'єднатися Захід і Центр України.

Підсумовуючи, можна відмітити, що центризм як політичний компроміс ще не став впливовим чинником в житті сучасної України, але привабливість сучасного центризму

полягає в тому, що сьогодні він із мрії та утопії може стати реальною можливістю. Ідейно-теоретичне завдання сучасного центризму полягає в тому, щоб наукові розробки філософії центризму були філософією взаємного доповнення, соціології центризму – новачками неантагоністичних соціальних відносин, а політичні програми центризму вироблялися як програми боротьби за дійсно цивілізований устрій дійсно громадянського суспільства, все це надає наукову перспективу в подальшому обґрунтуванні категорії політичного центризму, та компромісу.

Бібліографічні посилання:

1. Артюх П. И. Межэтнический конфликт как разновидность социального конфликта / П. И. Артюх // Вестник СевГТУ. – №71. – Серия «Политология». – Изд-во СевГТУ, 2006. – С. 168-175.
2. Бородай А. В. Становлення політичного центризму в партійному житті України – : Автореферат здобуття наук. ступ канд. політ. наук / А. В. Бородай. – Сімферополь, ТНУ, 2007. – 18 с.
3. Ковтун В. М. Політичні партії сучасної України: аналіз ідеологічних орієнтацій / В. М. Ковтун. – К., 1996. – 201 с.
4. Кузьмін П. В. Використання тактики компромісів як принципу політичної діяльності / П. В. Кузьмін // Вісник. – Вип. №46. – С. 35-38.
5. Лага В. А. Ідеологічний фактор сучасного політичного та партійного розвитку України: Автореферат дисертації кандидата політичних наук / В. А. Лага. – Одеса, 2006. – 17 с.
6. Майер Т. Трансформація соціал-демократії / Т. Майер. – М., 2000. – 301 с.
7. Уоллерстайн М. Избирательные системы: партии и политическая стабильность / М. Уоллерстайн // Полис. – 1992. – № 5-6. – С. 156-163.
8. Шведа Ю. Ідеологічні особливості партійної системи України / Ю. Шведа // Українські варіанти. – 1997. – № 1. – С. 20-27.

Бородай А. В., Кваша А. П. Политика компромиса центристских политических партий в контексте итогов парламентских выборов

Задача этой статьи ответить на вопрос существования политического центра, использование политики компромиссов в деятельности центристских политических партий на примере последних парламентских выборов.

Подводя итоги, можно отметить, что центризм как политический компромисс еще не стал влиятельным фактором в жизни современной Украины, но привлекательность современного центризма заключается в том, что сегодня он из мечты и утопии может стать реальной возможностью. Идейно-теоретическое задание современного центризма заключается в том, чтобы научные разработки философии центризма были философией взаимного дополнения. Социология центризма – новацией неантагонистических социальных отношений, а политические программы центризма производились, как программы борьбы за цивилизованное устройство гражданского общества. Все это придает научную перспективу в обосновании категории политического центризма и компромисса.

Ключевые слова: центризм, политический компромисс, политические партии, выборы, партийная система.

Boroday A., Kvasha A. The political of compromise the centrism parties in the parlament election

Categories compromise in political activities of political parties centrism direction are quite relevance in the modern political life of Ukrainian society. The social base of political centrism is the middle strata of society, in the so-called «middle class» intellectuals and officials of middle-income, skilled workers. Executive power is based on the centrist majority, usually steady and consistent in implementing policy.

Political centrism reflected also in the spectrum of social consciousness, political science, in philosophy, politics in the form of concepts, policies. Philosophy centrism expresses moderation necessity of dialogue, consensus, compromise, focuses on the gradual transformation of an evolutionary path, avoiding the possibility of aggravation while driving social systems that are relevant for modern Ukrainian political life.

The purpose of this article to answer the question of the existence of the political center, the use of policy trade-offs in activity centrist political parties as an example the recent parliamentary elections.

The theory of «political center» is not possible without the use of the principle of compromise in contemporary political life for the present mattered achieve historic compromise – first supreme agreements on the peaceful resolution of conflicts, which allows to shape the constitution of European countries Political compromises, as practice shows, subject to strategic goals and objectives of the country, state, region, ethnic group, political party, etc. They should be timely, because the delay in compromise render it meaningless or makes it impossible to conclude the agreement. Political compromises should not lead to disruption, and especially to the destruction of moral values in society. The success of the compromise agreement depends on the following factors. First, is the refusal by the political elite as the ruling and opposition, on the approach to politics only as a struggle between different forces for power sector confrontation and rivalry, the transition to the path of dialogue, the path of adjustment contradictions in society. This is relevant for contemporary Ukrainian centrism parties.

Political compromise gives effect when both parties are aware of its importance, followed him with the desire and the desire to find a consensus on important issues of political life, time to conclude a compromise agreement. Today centrism political parties completely ignore this compromise (February events in Parliament), which evidence of weakness and political convention center centrism general and political parties in particular.

Summing up, it can be seen that centrism as a political compromise is still not a significant factor in the life of modern Ukraine, but the appeal of modern centrism is that today it is a dream and utopia can become a real possibility. Ideological and theoretical task of modern centrism is that scientific development philosophy centrism were philosophy complementarity, sociology centrism – innovations social relations and political programs centrism produced as programs struggle really civilized way of truly civil society, all this provides the scientific perspective in further substantiating the category of political centrism and compromise.

Keywords: centrism, political compromise, political parties, election, party system.

Надійшла до редколегії 27.02.2013 р.